

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([en](#)) is onlangs gewijzigd.

Engels

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

Swipe to change

Echtscheiding en scheiding van tafel en bed

Engeland en Wales

1 Wat zijn de voorwaarden voor een echtscheiding?

Een van de echtgenoten moet bij de rechter een verzoekschrift tot echtscheiding indienen. Verzoekschriften tot echtscheiding worden behandeld door het *Family Court*. Een echtscheidingsverzoek moet bij dat gerecht worden ingediend. De verzoeker moet het gerecht ervan overtuigen dat het huwelijk onherstelbaar is ontwicht. Daartoe moet hij een van de vijf hieronder vermelde feiten aanvoeren en bewijzen.

Een echtscheidingsverzoek kan niet eerder dan een jaar na de huwelijksdatum worden ingediend (dit geldt niet voor een verzoek om nietigverklaring, dat op elk moment van het huwelijk kan worden ingediend). Wel kan bewijs worden overlegd van feiten en omstandigheden die zich in het eerste jaar van het huwelijk hebben voorgedaan om aan te tonen dat het huwelijk onherstelbaar is ontwicht.

Sinds maart 2014 kunnen personen van hetzelfde geslacht met elkaar in het huwelijk treden. Voor huwelijkspartners van hetzelfde geslacht gelden dezelfde voorwaarden en gronden voor echtscheiding als voor huwelijkspartners van verschillend geslacht.

Sinds 2005 kunnen koppels van hetzelfde geslacht hun relatie ook wettelijk formaliseren door het aangaan van een geregistreerd partnerschap. Wanneer de relatie ontwicht is, kunnen de partijen bij een dergelijk partnerschap verzoeken om de ontbinding ervan of om scheiding van tafel en bed. De procedure is analoog aan de hieronder beschreven procedure voor echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van een huwelijk. Zie voor aanvullende informatie de website van de [overheid](#).

In een huwelijk van personen van hetzelfde geslacht bestaat het echtpaar, in het geval van twee mannen, uit echtgenoot en echtgenoot, en in het geval van twee vrouwen, uit echtgenote en echtgenote.

2 Welke echtscheidingsgronden bestaan er?

De enige grond voor echtscheiding is de onherstelbare ontwrichting van het huwelijk. Om aan te tonen dat hiervan sprake is, moeten een of meer van de volgende feiten worden bewezen:

de andere echtgenoot heeft overspel gepleegd en de verzoeker vindt het ondraaglijk om nog met hem of haar samen te leven;

onredelijk gedrag van de andere echtgenoot, waarvan sprake is als de andere echtgenoot zich zodanig heeft gedragen dat van de verzoeker in redelijkheid niet kan worden verwacht dat hij/zij met hem of haar blijft samenleven;

verlating door de andere echtgenoot, waarvan sprake is als de andere echtgenoot de verzoeker op het moment dat het echtscheidingsverzoek wordt ingediend, voor een periode van ten minste twee jaar heeft verlaten;

de partijen leven op het moment dat het echtscheidingsverzoek wordt ingediend gedurende een periode van ten minste twee jaar gescheiden (instemming van de andere echtgenoot vereist);

de partijen leven op het moment dat het echtscheidingsverzoek wordt ingediend gedurende een periode van ten minste vijf jaar gescheiden (geen instemming van de andere echtgenoot vereist).

Het gerecht doet zo veel als mogelijk onderzoek naar de juistheid van de door verzoeker en verweerder aangevoerde feiten. Als het gerecht de onherstelbare ontwrichting van het huwelijk bewezen acht, spreekt het de echtscheiding uit.

Als het gerecht ervan overtuigd is dat het huwelijk onherstelbaar ontwicht is, spreekt het eerst een voorlopig vonnis van echtscheiding (*decree nisi*) uit. Zes weken daarna kan de partij die het echtscheidingsverzoek indiende, het gerecht verzoeken om een definitief vonnis van echtscheiding (*decree absolute*). Tenzij er sprake is van uitzonderlijke omstandigheden is een dergelijk verzoek niet aan een bepaalde termijn gebonden.

Als het verzoek om een *decree absolute* echter langer dan twaalf maanden na het *decree nisi* wordt ingediend, moet het vergezeld gaan van een schriftelijke toelichting. Die toelichting moet antwoord geven op de volgende vragen:

waarom wordt het verzoek zo laat ingediend;

hebben de echtgenoten sinds het uitspreken van het *decree nisi* samengewoond en, zo ja, van wanneer tot wanneer, en

in het geval dat het echtscheidingsverzoek werd ingediend door de vrouw (wat in het geval van huwelijken tussen twee vrouwen zowel de ene als de andere echtgenote kan zijn), is de vrouw sinds het uitspreken van het *decree nisi* bevallen van een kind of bestaat het vermoeden dat ze is bevallen van een kind en, zo ja, wordt wel of niet aangevoerd dat dit kind wordt/kan worden behandeld als een kind dat tot het gezin behoort (*child of the family*)?

Het gerecht kan van de verzoeker verlangen dat hij in een beëdigde schriftelijke verklaring (*affidavit*) bevestigt dat de toelichting naar waarheid is opgesteld en kan op basis van het verzoek elke beschikking geven die het passend acht.

3 Wat zijn de juridische gevolgen van een echtscheiding als het gaat om:

3.1 de persoonlijke relatie tussen de echtgenoten (bijvoorbeeld de achternaam)?

Het staat de partijen vrij om opnieuw in het huwelijk te treden (of een geregistreerd partnerschap aan te gaan). Ze kunnen de huwelijksnaam blijven voeren of weer de eigen familienaam gaan dragen.

3.2 de verdeling van het vermogen van de echtgenoten?

Bij toewijzing van het verzoek om echtscheiding, scheiding van tafel of bed of nietigverklaring, of daarna, kan het gerecht bij beschikking bepalen dat vermogensbestanddelen worden overgedragen van de ene naar de andere echtgenoot, of naar een kind dat tot het gezin behoort (*child of the family*), of naar een andere persoon ten behoeve van een kind dat tot het gezin behoort.

Het gerecht kan ook een beschikking geven tot het doen van periodieke betalingen of betaling van een bedrag ineens, een beschikking tot de verkoop van vermogensbestanddelen, een beschikking betreffende pensioengelden en andere beschikkingen die het passend acht. Het gerecht is vrij om te bepalen welke beschikkingen het, gelet op de bijzondere omstandigheden van het geval, in een bepaalde zaak geeft.

Bij het uitoefenen van zijn discretionaire bevoegdheden kijkt het gerecht met name naar zaken die het welzijn van tot het gezin behorende kinderen jonger dan achttien jaar betreffen, plus het volgende:

de inkomsten, verdien capaciteit, goederen en andere financiële middelen die elke echtgenoot heeft of in de nabije toekomst vermoedelijk zal hebben;

de bijdrage, zowel financieel als anderszins, die elke echtgenoot aan de zorg voor het huishouden en de kinderen heeft geleverd;
de financiële behoeften, verplichtingen en verantwoordelijkheden die elke echtgenoot heeft of in de nabije toekomst vermoedelijk zal hebben;
de levensstandaard van het gezin vóór de ontwijking van het huwelijk;
de leeftijd van elke partij en de duur van het huwelijk;
een eventueel lichamelijk of geestelijk gebrek van een van de partijen;
de bijdrage die elke partij heeft geleverd of in de toekomst waarschijnlijk zal leveren aan het welzijn van het gezin;
het gedrag van de echtgenoten, wanneer dat van dien aard is dat het onredelijk zou zijn om er bij de boedelscheiding geen rekening mee te houden;
de waarde voor elke echtgenoot van voordelen die hij of zij door de echtscheiding of nietigverklaring niet meer kan verwerven.

3.3 de minderjarige kinderen uit het huwelijk?

Na de echtscheiding behouden beide ouders de ouderlijke verantwoordelijkheid voor de kinderen uit het huwelijk. Verder behoudt elke ouder de ouderlijke verantwoordelijkheid voor kinderen uit andere relaties waarvoor hij op het moment van de echtscheiding de ouderlijke verantwoordelijkheid heeft. Beide ouders blijven onderhoudsplichtig jegens minderjarige kinderen die tot het gezin behoorden.

3.4 de verplichting om alimentatie te betalen aan de andere echtgenoot?

Met het uitspreken van de definitieve echtscheiding vervalt in de meeste gevallen de onderhoudsplicht jegens de andere echtgenoot, tenzij in het kader van de echtscheidingsprocedure een beschikking tot het betalen van partneralimentatie is gegeven. Verder blijft elke verplichting die voortvloeit uit een geldende beschikking (bijvoorbeeld inzake partneralimentatie) van kracht. Wel is het eventueel mogelijk om een geldende beschikking in de toekomst te herzien als ten aanzien van de gronden waarop die beschikking berust, aanzienlijke veranderingen zijn opgetreden.

4 Wat betekent "scheiding van tafel en bed" in de praktijk?

In Engeland en Wales wordt "scheiding van tafel en bed" aangeduid als "judicial separation". Een scheiding van tafel en bed onthefft de echtgenoot die het daartoe strekkende verzoek heeft gedaan van de verplichting om met de huwelijkspartner samen te wonen. Het geeft hem of haar echter niet het recht om te hertrouwen. Vandaar dat scheiding van tafel en bed in de praktijk een oplossing is voor echtgenoten waarvan het huwelijk is stukgelopen maar die niet willen hertrouwen. De verzoeker hoeft niet te bewijzen dat het huwelijk onherstelbaar is ontworpen. Het is mogelijk om na een scheiding van tafel en bed alsnog een echtscheidingsverzoek in te dienen.

Ook geregistreerde partners kunnen om een scheiding van tafel en bed verzoeken. Bij toewijzing heeft dit precies dezelfde rechtsgevolgen als wanneer gehuwden van tafel en bed worden gescheiden.

5 Wat zijn de gronden voor een "scheiding van tafel en bed"?

De verzoeker moet bewijs overleggen van een of meer in de wet genoemde feiten op grond waarvan het gerecht kan vaststellen dat er sprake is van ontwijking van het huwelijk. In tegenstelling tot wat bij echtscheidingsverzoeken het geval is, geldt bij een verzoek om scheiding van en tafel en bed niet dat een dergelijk verzoek pas drie jaar na de huwelijksdatum kan worden ingediend.

6 Wat zijn de juridische gevolgen van een "scheiding van tafel en bed"?

Wanneer een van de echtgenoten die van tafel en bed zijn gescheiden overlijdt zonder een testament na te laten, wordt zijn hele boedel verdeeld volgens de regels van het intestaat erfrecht en heeft de scheiding van tafel en bed dezelfde rechtsgevolgen als een echtscheiding. Bijgevolg kan de overlevende echtgenoot in dat geval geen enkele aanspraak doen gelden op de boedel van de overleden echtgenoot. Wanneer de overleden echtgenoot wel een testament heeft gemaakt, heeft het feit dat de echtgenoten van tafel en bed waren gescheiden geen gevolgen voor de rechten die uit dat testament voortvloeien. Bijvoorbeeld wanneer de overlevende echtgenoot in het testament als begunstigde is aangewezen.

Bij de boedelscheiding kan het gerecht in het geval van scheiding van tafel en bed dezelfde voorzieningen treffen als in het geval van echtscheiding.

7 Wat betekent "nietigverklaring van het huwelijk" in het huwelijk in de praktijk?

Er zijn twee vormen van nietigverklaring van een huwelijk. Een huwelijk dat nietig (*void*) wordt verklaard, is nooit geldig geweest en wordt geacht nooit te hebben bestaan. Een huwelijk kan ook relatief nietig of vernietigbaar (*voidable*) zijn, in welk geval het huwelijk op verzoek van een van de echtgenoten nietig kan worden verklaard. In het geval van relatieve nietigheid kan het huwelijk blijven voortbestaan als beide echtgenoten dat wensen.

8 Wat zijn de gronden voor nietigverklaring van het huwelijk?

Een huwelijk is in de volgende gevallen nietig:

het huwelijk voldoet niet aan een van de voorwaarden van de *Marriage Acts* van 1949 tot en met 1986:

de partijen zijn te nauw verwant,

een van de partijen is jonger dan zestien jaar,

de juiste huwelijksformaliteiten zijn niet in acht genomen;

bij de huwelijksvoltrekking was een van de partijen al wettig gehuwd;

het betreft een polygaam huwelijk dat buiten Engeland en Wales is voltrokken en waarbij een van de echtgenoten op het moment van de huwelijksvoltrekking zijn woonplaats in Engeland of Wales had.

Een huwelijk is in de volgende gevallen relatief nietig (vernietigbaar):

het huwelijk is niet geconsumeerd omdat een van de echtgenoten niet in staat is om het huwelijk te consumeren. Dit geldt alleen voor heterohuwelijken;

het huwelijk is niet geconsumeerd omdat de verweerder moedwillig weigert om het huwelijk te consumeren. Dit geldt alleen voor heterohuwelijken;

een van de echtgenoten heeft niet naar behoren ingestemd met het huwelijk, omdat hij of zij die instemming onder dwang heeft gegeven, een onjuiste voorstelling van de rechtsgevolgen van het huwelijk had of geestelijk niet in staat was om de rechtsgevolgen van het huwelijk te begrijpen;

op het moment van de huwelijksvoltrekking leed een van de echtgenoten aan een geestelijke stoornis die hem of haar ongeschikt maakte om te huwen of aan een overdraagbare geslachtsziekte en de verzoeker was hier op dat moment niet van op de hoogte;

op het moment van de huwelijksvoltrekking was de verweerder zwanger van iemand anders dan de verzoeker en de verzoeker was hier op dat moment niet van op de hoogte;

na de huwelijksvoltrekking is aan een van de huwelijkspartners een voorlopige verklaring betreffende erkenning van diens genderidentiteit (*Gender Recognition Certificate*) afgegeven;

de verweerder is een persoon waarvan het geslacht op het moment van de huwelijksvoltrekking op grond van de *Gender Recognition Act 2004* (wet inzake erkenning van genderidentiteit) het verkregen geslacht was geworden en de verzoeker was hier op dat moment niet van op de hoogte.

9 Wat zijn de juridische gevolgen van de nietigverklaring van het huwelijk?

Een nietig huwelijk wordt geacht nooit te hebben bestaan. Het feit dat een huwelijk nietig is, verandert echter niets aan de juridische status van eventuele kinderen uit dat huwelijk.

Een vernietigbaar huwelijk wordt geacht nietig te zijn vanaf de datum dat het gerecht het voorlopig vonnis houdende nietigverklaring van het huwelijk in een definitief vonnis heeft omgezet. Het huwelijk wordt geacht tot dat moment te hebben bestaan.

Zowel bij een nietig als bij een vernietigbaar huwelijk kan het gerecht de boedelscheiding regelen, op dezelfde wijze als bij een echtscheiding.

10 Bestaan er alternatieve mogelijkheden om problemen die samenhangen met een echtscheiding op te lossen, zonder dat de rechter wordt ingeschakeld?

De overheid moedigt echtgenoten aan om onderlinge geschillen in bepaalde gevallen via gezinsbemiddeling te beslechten. Dit kan het juiste middel zijn bij geschillen over kinderen, de boedel en financiële kwesties. In sommige gebieden verleent de *Children and Family Court Advisory and Support Service* (CAFCASS (Engeland) of CAFCASS Cymru (Wales)) advies en ondersteuning bij de beslechting van bij de rechter aanhangige geschillen over kinderen. De rechter kan een zaak schorsen om de partijen in de gelegenheid te stellen hun geschil via deze dienst te beslechten.

11 Waar moet het verzoek tot echtscheiding/scheiding van tafel en bed/nietigverklaring van het huwelijk worden ingediend? Aan welke formaliteiten moet worden voldaan en welke documenten moeten bij het verzoek worden gevoegd?

Het verzoekschrift kan worden ingediend bij elk *Family Court* en moet vermelden of het een verzoek om echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring betreft. Voor de contactgegevens van de gerechten en de noodzakelijke formulieren kunt u terecht op de website van het [ministerie van Justitie](#).

Voor het indienen van een verzoekschrift is doorgaans een vergoeding verschuldigd, maar als de indiener een uitkering ontvangt of kan aantonen dat betaling van de vergoeding een te grote financiële belasting vormt, kan vrijstelling worden verleend. Zie voor aanvullende informatie de website van het [ministerie van Justitie](#).

Het verzoek moet worden ingediend via [formulier D8](#). De verzoekende partij moet de volgende stukken indienen:

drie exemplaren van het verzoekformulier;

een extra exemplaar voor de met naam genoemde persoon waarmee overspel is gepleegd, indien van toepassing;

een verklaring betreffende de afspraken die met betrekking tot kinderen jongeren dan achttien jaar zijn gemaakt (*statement of arrangements for children*);

de originele huwelijksakte en, indien nodig, een beëdigde vertaling;

een [vrijstellingsformulier](#).

12 Kan ik in aanmerking komen voor rechtsbijstand om de kosten van de procedure te dekken?

Voor echtscheidingszaken, geschillen over kinderen of vermogensgeschillen is in de regel geen rechtsbijstand beschikbaar, tenzij er sprake is van huiselijk geweld. Bij een aanvraag om rechtsbijstand wordt ook gekeken naar de vermogenstoestand van de aanvrager en de grond van de zaak. Zie voor aanvullende informatie de website van de [overheid](#).

13 Kan beroep worden ingesteld tegen een beslissing over de echtscheiding/scheiding van tafel en bed/nietigverklaring van het huwelijk?

Wanneer een voorlopige uitspraak is gedaan, kan een van de echtgenoten de rechter verzoeken om bewijs te mogen overleggen waaruit blijkt dat de voorlopige uitspraak niet in een definitieve moet worden omgezet. De rechter kan de voorlopige uitspraak vernietigen of in een definitieve omzetten, nader onderzoek gelasten of de zaak op een andere wijze afhandelen die hij passend acht.

Een definitief vonnis is, behoudens uitzonderlijke omstandigheden, niet vatbaar voor beroep.

Een scheiding van tafel en bed is niet vatbaar voor beroep, maar kan, met instemming van beide partijen, wel worden opgeheven.

14 Wat moet ik doen om een door een rechtbank in een andere lidstaat gewezen beslissing over echtscheiding/scheiding van tafel en bed/nietigverklaring van het huwelijk in Nederland te laten erkennen?

Verordening (EG) nr. 2201/2003 bepaalt dat een in een lidstaat uitgesproken echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring van een huwelijk in andere lidstaten kan worden erkend. De daarvoor vereiste documenten kunnen worden verkregen bij het gerecht dat de uitspraak heeft gedaan en moeten worden ingediend bij het *High Court*.

Genoemde verordening is niet van toepassing voor het bepalen van de schuldvraag, de vermogensrechtelijke gevolgen van een huwelijk en eventuele alimentatie en is evenmin op andere bijkomende kwesties van toepassing. Er moet een reëel aanknopingspunt bestaan tussen de belanghebbende en de lidstaat die de bevoegdheid uitoefent.

Erkenning kan worden geweigerd wanneer de uitspraak strijdig is met de openbare orde, wanneer de uitspraak bij verstek is gedaan, wanneer de relevante stukken niet tijdig aan de verweerder werden betekend of wanneer de uitspraak onverenigbaar is met een uitspraak die in een andere zaak tussen dezelfde partijen in Engeland en Wales is gedaan of met een eerdere uitspraak in een ander land, mits die eerdere uitspraak in Engeland en Wales kan worden erkend.

Elke belanghebbende kan het gerecht verzoeken om een beslissing houdende erkenning of niet-erkenning van een in een ander land gedane uitspraak. Het *High Court* kan de procedure schorsen wanneer tegen de uitspraak om erkenning waarvan wordt verzocht, beroep is aangetekend.

Wanneer de uitspraak niet op grond van genoemde verordening kan worden erkend, geldt hetgeen in de *Family Law Act 1986* (wet op het familierecht) is bepaald ten aanzien van in het buitenland uitgesproken echtscheidingen. Artikel 46 van deze wet bepaalt het volgende:

de geldigheid van een door een buitenlandse rechter uitgesproken echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring wordt erkend indien de echtscheiding/scheiding van tafel en bed/nietigverklaring rechtskracht heeft volgens het recht van het land waar deze is uitgesproken, en op de relevante datum (de datum waarop de procedure tot echtscheiding/scheiding van tafel en bed/nietigverklaring werd ingeleid) een van de huwelijkspartners

zijn gewone verblijfplaats in het betreffende land had,

zijn woonplaats in dat land had, of

onderdaan van dat land was.

De geldigheid van een anders dan via de rechter in het buitenland verkregen echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring wordt erkend indien

de echtscheiding/scheiding van tafel en bed/nietigverklaring rechtskracht heeft volgens het recht van het land waar deze is verkregen, en op de relevante datum (de datum waarop de echtscheiding/scheiding van tafel en bed/nietigverklaring werd verkregen)

elke huwelijkspartner zijn woonplaats in dat land had, of

een van de huwelijkspartners zijn woonplaats in dat land had en de andere zijn woonplaats in een land had waar de echtscheiding/scheiding van tafel en bed/nietigverklaring wettelijk is erkend, en

geen van de huwelijkspartners gedurende een aaneengesloten periode van een jaar onmiddellijk voorafgaand aan de relevante datum zijn gewone verblijfplaats in het Verenigd Koninkrijk had.

Iedereen kan de rechter verzoeken om een beslissing houdende erkenning van een buiten Engeland en Wales verkregen echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring. De rechter kan kennis nemen van dit verzoek wanneer de verzoeker

op de datum van de rechtsingang zijn woonplaats in Engeland of Wales heeft, of

gedurende een aangesloten periode van ten minste een jaar onmiddellijk voorafgaand aan deze datum zijn gewone verblijfplaats in Engeland of Wales heeft gehad.

15 Tot welk gerecht moet ik mij wenden om bezwaar te maken tegen de erkenning van een door een rechtbank in een andere lidstaat gewezen beslissing over echtscheiding/scheiding van tafel en bed/nietigverklaring van het huwelijk? Welke procedure is in dit geval van toepassing?

Onder de hierboven genoemde voorwaarden kan iedereen bij het *Family Court* een verzoek indienen om een beslissing houdende niet-erkenning van een buiten Engeland en Wales uitgesproken echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring.

Een verzoek om erkenning van een buitenlandse echtscheiding, scheiding van tafel en bed of nietigverklaring op grond van de Europese verordening moet bij het *High Court* worden ingediend. De verzoeker moet de verweerder via toezending van de stukken in kennis stellen van het verzoek en hem in de gelegenheid stellen daartegen verweer te voeren, tenzij het gerecht beslist dat de verweerder ondubbelzinnig heeft ingestemd met de echtscheiding /scheiding van tafel en bed/nietigverklaring.

Conform de verordening kan elke belanghebbende verzoeken om een beslissing houdende erkenning of niet-erkenning van een in een ander land gedane uitspraak. Het *High Court* kan de procedure schorsen wanneer tegen de uitspraak om erkenning waarvan wordt verzocht, beroep is aangetekend in de lidstaat waar de uitspraak is gedaan.

16 Wat is het toepasselijk recht in een echtscheidingsproces tussen echtgenoten die niet in Nederland wonen of een verschillende nationaliteit hebben?

De rechter in Engeland en Wales zal altijd het recht van Engeland en Wales toepassen op zaken die aan hem worden voorgelegd. Zelfs als het huwelijk in het buitenland is voltrokken, is de rechter in Engeland en Wales bevoegd om kennis te nemen van een echtscheidingsverzoek als een van de huwelijkspartners

op de datum van de rechtsingang zijn woonplaats in Engeland of Wales heeft, of

gedurende een aangesloten periode van ten minste een jaar onmiddellijk voorafgaand aan die datum zijn gewone verblijfplaats in Engeland of Wales heeft gehad.

Gerelateerde links

[Echtscheiding, scheiding van tafel en bed en verbreking van relatie](#)

[Rechtsbijstand](#)

Laatste update: 20/02/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.